

„Az irat elektronikus iratról készített
papír alapú másolat”

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság,
mint első fokon eljáró bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 861 -0 /2018
Érkezett:	2018 MÁJ 16.
Példány:	1
Melléklet:	19 db
Kezelőiroda:	eu

PÉCSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG 1.	
POSTAI ÚTON / MÁSOLATON / ELEKTRONIKUS ÚTON / SZEMÉLYESEN / FAXON / EMAILÉN ÉRKEZETT	
ERK:	2018 APR 14.
PÉLDÁNY:	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
ÜGYSZÁM:	IV/861-0/2018

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Alulírott

[redacted] a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőim, **dr. Rónai Anett ügyvéd** (7632 Pécs, Maléter Pál u. 34.), valamint **dr. Bokor Beatrix ügyvéd** (7631 Pécs, Közraktár u. 5.) útján kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.185/2017/7. sorszámú végzését helybenhagyó, a Baranya Megyei Törvényszék, mint másodfokú Bíróság által 1.Kpkf.50.014/2018/3. sorszám alatt hozott, 2018. február 23. napján kézhez vett végzés alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt – az elsőfokú végzésre is kiterjedő hatállyal - semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A jelen ügyben a **Siklói Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője**, mint elsőfokú hatóság **01-1/960-1/2017. számú** határozatában (I/1.) 14.413.500,-Ft összegű telekadó (2012-2016 évekre évi 2.402.250,-Ft telekadó hiány, 2017. évtől 2.402.250,-Ft telekadó) és 25.000,-Ft összegű mulasztási bírság megfizetésére kötelezte társaságunkat a társaság tulajdonában álló [redacted] külterület [redacted] hrsz-ú ingatlan vonatkozásában.

A **Baranya Megyei Kormányhivatal**, mint másodfokú hatóság a **BAB/12/00648-5/2017. számú (I/2.)** határozatával az elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezésünk folytán az első fokú határozatot nagyobb részében helybenhagyta azzal, hogy a megállapított 25.000,-Ft összegű mulasztási bírságot törölte.

A Baranya Megyei Kormányhivatal a fenti számú határozatának rendelkező részében az alábbiakat rögzítette:

„Határozatom jogerős, ellene fellebbezésnek helye nincs. A határozat közlésétől számított 30 napon belül – jogszabálysértésre hivatkozva – a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (7621 Pécs, Rákóczi út 34.) címzett, a Baranya Megyei Kormányhivatal ellen benyújtott keresettel annak felülvizsgálatát lehet kérni. A keresetet az elsőfokú hatósághoz lehet benyújtani. A bírósággal való kötelező kapcsolattartás esetén a keresetlevelet elektronikusán kell benyújtani (<http://birosag.hu/ekapcsolattartas/elektronikus-kapcsolattartas-birosagi-eljarasokban>).

A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti. Az erre irányuló kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A kérelemben valószínűsíteni kell, hogy a végrehajtás elmaradása súlyosabb károsodást okoz, mint amilyennel a végrehajtás felfüggesztésének elmaradása járna, és az ezt alátámasztó bizonyítékokat a keresetlevélhez csatolni kell. E kötelezettség elmulasztása esetén a bíróság a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet – hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve – hivatalból elutasítja.”

A Baranya Megyei Kormányhivatal határozatával szemben – a kivetett telekadó súlyosan aránytalan voltára hivatkozva - a rendelkezésünkre álló 30 napos törvényes határidőn belül a bírósági felülvizsgálati eljárás keretében jogszabálysértésre hivatkozással **keresetet (I/3.)** terjesztettünk elő a Siklói Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője útján, annak címére és a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz felterjesztést kérve. A közigazgatási eljárás, valamint a kereset benyújtása során társaságunk jogi képviselő nélkül járt el.

A másodfokon eljáró közigazgatási hatóság nem megfelelő tájékoztatása következtében, és a jogkövetkezmények ismeretének hiányában azonban keresetünket – a 30 napos határidő betartása érdekében – a kioktatásban megjelölt helyen - az elsőfokú közigazgatási szervnél – papír alapon nyújtottuk be.

Keresetünkben kértük a bíróságtól, hogy a fenti számú másodfokú határozatot az I. fokú határozatra is kiterjedően helyezze hatályon kívül és kötelezze az eljárt hatóságokat új eljárás lefolytatására a Pp. 339.§. (1) bekezdése alapján.

Kértük továbbá, hogy a bíróság a Pp. 155/C. §, valamint a Bszi. 48.§(3) bekezdése alapján a per felfüggesztése mellett kezdeményezze a Kúriának az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára vonatkozó nemperes eljárását, és indítványozza a Siklós Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2016. december 31. napjáig hatályban volt, a határozatban foglalt telekadó alapját képező 27/1995. (XII.22.) önkormányzati rendelete 11.§ (2) bekezdése, valamint a rendelet 2017. január 1. napjától hatályos 11.§ (6) bekezdése törvényellenességének megállapítását, valamint perbeli nem alkalmazhatóságának kimondását.

A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.185/2017/5. sorszámú végzésével (I/4.) keresetlevelünket idézés kibocsátása nélkül elutasította arra tekintettel, hogy azt a Pp. 340/B.§ rendelkezése ellenére nem elektronikusan, hanem papíralapon terjesztettük elő.

Az elutasító végzésből szereztünk tudomást arról, hogy keresetünket nem a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően nyújtottuk be.

A keresetlevél ismételt, jogszabályoknak megfelelő benyújtása érdekében ekkor jogi képviselőt hatalmaztunk meg, azonban a kereset benyújtására nyitva álló 30 napos határidő már az elutasító végzés kézhezvételének időpontjában eltelt, ekként a keresetindításra rendelkezésünkre álló határidőt elmulasztottuk.

Figyelemmel arra, hogy a kereset nem jogszabályoknak megfelelő benyújtása, és ennek következtében a határidő elmulasztása önhibánkon kívül történt, és az a másodfokú határozatot hozó alperesi közigazgatási szerv Ket. 1.§, 5.§, valamint 72.§ rendelkezéseibe ütköző, hiányos, illetve téves jogorvoslatról való kioktatása következtében következett be, a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.185/2017/5. sorszámú elutasító végzése ellen a törvényes határidőn

belül fellebbezést és az ott kifejtett indokokra, mint az önhiba hiányát igazoló tényekre is hivatkozással igazolási kérelmet terjesztettünk elő.

Az igazolási kérelemben a Pp. 107.§(2) bekezdésének megfelelően előadtuk a határidő elmulasztásának okát, valamint valószínűsítettük az önhiba hiányát is, egyben a (3) bekezdésnek megfelelően azzal egyidejűleg pótoltuk az elmulasztott cselekményt, és az igazolási kérelemmel egyetemben keresetünket elektronikus úton benyújtottuk (I/5.).

Mind az 5. sorszámú végzés elleni fellebbezésünkben, mind pedig igazolási kérelmünkben előadtuk, hogy keresetünk azon indok alapján került elutasításra, miszerint az a kötelező elektronikus kapcsolattartás ellenére papír alapon került benyújtásra az elsőfokú hatósághoz.

Hivatkoztunk arra, hogy a keresettel támadott határozat rendelkező része a jogorvoslat kapcsán azt a tájékoztatást tartalmazta, hogy a keresetet az elsőfokú hatósághoz lehet benyújtani, amit meg is tettünk. A kötelező elektronikus kapcsolattartásra a határozat ugyan utalt általánosságban, azonban nem tartalmazott arra vonatkozóan konkrét tájékoztatást, hogy társaságunk számára kötelező az elektronikus kapcsolattartás. A határozatba beszúrt hivatkozás, illetve internetes link (<http://birosag.hu/ekapcsolattartas/elektronikus-kapcsolattartas-birosagi-eljarasokban>) sem ad a benyújtás konkrét helyére eligazítást e körben.

A közigazgatási hatósági eljárásról szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 5.§(1) bekezdésében foglaltak szerint *a közigazgatási hatóság az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője számára biztosítja, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek, és előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását.*

A Ket. 5.§(2) bekezdése ezen túl előírja az alábbiakat is:

A közigazgatási hatóság a jogi képviselő nélkül eljáró ügyfelet tájékoztatja az ügyre irányadó jogszabály rendelkezéseiről, az őt megillető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről, illetve a kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményeiről, továbbá a természetes személy ügyfél részére a jogi segítségnyújtás igénybevételének feltételeiről.

Ugyanezen jogszabály **72.§(1) bekezdésének d) pontja** szerint *a hatósági határozatnak – ha jogszabály további követelményt nem állapít meg – tartalmaznia kell*

d) a rendelkező részben

da) a hatóság döntését, továbbá a jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, valamint a jogorvoslati eljárásról, bírósági felülvizsgálat esetén a tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatást.

A keresettel támadott közigazgatási határozat rendelkező része nem felelt meg a fent hivatkozott, eljáró hatósággal szembeni jogszabályi előírásoknak.

Alperes a hivatkozott közigazgatási határozatban ugyan tájékoztatta társaságunkat a jogorvoslat lehetőségéről, valamint benyújtásának határidejéről, a benyújtás helyéről azonban kizárólag annyit rögzített, hogy az az elsőfokú közigazgatási szerv. Hivatkozott még alperes e körben a kötelező elektronikus kapcsolattartásra, és a keresetlevél benyújtására megjelölte az OBH fenti linkjét (birosag.hu).

Társaságunk számára a fenti tájékoztatásból nem derült ki egyértelműen, hogy részünkről a keresetlevél benyújtása kizárólag elektronikus úton lehetséges, továbbá a jogorvoslati jogról való kiiktatásban megadott bírósági link kizárólag a bíróság részére történő benyújtás esetére tartalmaz leírást és nyomtatványokat.

Ezzel szemben a tájékoztatás szerint a keresetlevelet kifejezetten az elsőfokú közigazgatási szervhez kellett benyújtanunk, erre a bírósági nyomtatványok nem voltak alkalmasak. Az OBH hivatkozott honlapja nem adott útmutatást sem arra vonatkozóan, hogy a közigazgatási szervekhez általában, sem arra vonatkozóan, hogy Siklós Város Önkormányzatának Jegyzőjéhez konkrétan milyen módon tudunk keresetet benyújtani.

Ide vonatkozóan adjuk elő továbbá, hogy a Baranya Megyei Kormányhivatal a Ket. 5.§ (2) bekezdésében foglalt eljárási kötelezettségét megszegve nem tájékoztatta társaságunkat, mint ügyfelet arról, hogy a kötelezettség – jelen esetben az elektronikus úton történő benyújtás - elmulasztásának milyen jogkövetkezményei vannak.

A jogkövetkezmények ismeretének hiányában – a 30 napos határidő betartása érdekében – keresetünket a kiiktatásban megjelölt helyen - az elsőfokú közigazgatási szervnél – papír alapon nyújtottuk be.

Külön kiemelandó, hogy míg alperes a fent idézett jogorvoslatról történt kiiktatásában a jogkövetkezmények tekintetében tájékoztatta társaságunkat arról, miszerint a tárgyalás tartása iránti kérelem elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak, továbbá hogy a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet alátámasztó bizonyítékok csatolásának elmulasztása esetén ezen rész-kérelmünk érdemi vizsgálat nélkül elutasításra kerül, nagyvonalúan mellőzte arra vonatkozó tájékoztatásunkat, hogy az elektronikus benyújtási kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezménye a kereset idézés kibocsátása nélküli elutasítása.

Kétséget kizáróan megállapítható, hogy a másodfokú határozatot hozó hatóság kirívóan felróhatóan megszegte a Ket. 1.§(2) bekezdésében rögzített alapelvet is, különösen amikor az ügyben eljáró Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot a kereset felterjesztése körében a saját nem megfelelő tájékoztatása következtében előállt ügyféli mulasztásra rosszhiszeműen hivatkozott.

A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.185/2017/5. sorszámú végzésével keresetünket idézés kibocsátása nélkül elutasította annak ellenére, hogy a keresetnek a Pp. vonatkozó szabályai szerinti benyújtására alperes felróható tájékoztatási mulasztása következtében nem volt lehetőségünk.

Tekintettel arra, hogy a kereset benyújtására nyitva álló határidő már eltelt, annak újbóli benyújtására többé a megállapított 30 napos anyagi jogi határidő miatt nem volt lehetőségünk, ezért a fellebbezés, valamint a 30 napos határidő elmulasztása miatti igazolási kérelem benyújtása érdekében jogi képviselőt hatalmaztunk meg.

Ezt követően, hosszú utánajárás után vált számunkra világossá, hogy az alperesi hatóság által megadott bírósági linken nem tudjuk keresetünket benyújtani, azonban az az elsőfokú hatóság linkjéhez sem vezet el.

Szemben a polgári perekkel, a közigazgatási a határozatokkal szembeni keresetet a felek nem a bíróságon, hanem az első fokon eljáró közigazgatási szervnél terjeszthetik elő, tehát itt nem a bíróságnak, hanem a közigazgatási szervnek kell biztosítania azt, hogy az ügyfelek a keresetlevelüket

elektronikusan is elő tudják terjeszteni. A Pp. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely az elektronikus keresetek közigazgatási szerv általi fogadásának módját, feltételeit szabályozná. Ebből viszont az is következik, hogy az adott közigazgatási szervnél használatos űrlapokat nem az OBH teszi közzé, és nem is az OBH frissíti, módosítja, hanem az adott közigazgatási szerv.

Ennek megfelelően a jogorvoslati jogról való tájékoztatásnak nem az OBH linkjét kellett volna közölnie, hanem a – mint hosszadalmas utánajárás után kiderült – www.siklos.hu/nyomtatvanyok/36 linket.

Általános felület a közigazgatási határozatok felülvizsgálata iránti keresetek benyújtására nem volt fellelhető, az adott közigazgatási szerv által alkalmazott nyomtatványra, illetve eljárásra – a másodfokú hatóság megfelelő tájékoztatásának hiányában – csak véletlenszerűen, vagy hosszas kutatómunka eredményeként lehetett rálelni.

Nem lehet kétséges, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró, jogi kérdésekben egyebekben járatlan gazdasági társaság ügyféltől nem volt elvárható, hogy a téves, illetve nem megfelelő tájékoztatás ellenére jogait a jogszabály által előírt módon és formában gyakorolja.

Különösen megállapítható az elvárhatóság alacsonyabb szintje a jelen esetben, figyelemmel arra, hogy az ügyvédi kart az elektronikus eljárások során segítő [REDACTED] mellékelten csatolt (I/6.), **19. pontjában foglalt tájékoztatása** is csak „legkisebb rossz” megoldást tud ajánlani a közigazgatási szervhez történő kereset benyújtásának módjára vonatkozóan.

Igazolási kérelmünket tehát arra tekintettel terjesztettük elő, hogy a kereset nem jogszabályoknak megfelelő benyújtása, és ennek következtében a határidő elmulasztása önhibánkon kívül történt, és az a másodfokú határozatot hozó alperesi közigazgatási szerv Ket. 1.§, 5.§, valamint 72.§ rendelkezéseibe ütköző, hiányos, illetve téves jogorvoslatról való kioktatása következtében következett be.

Az igazolási kérelemben a Pp. 107.§(2) bekezdésének megfelelően előadtuk a határidő elmulasztásának okát, valamint valószínűsítettük az önhiba hiányát is, egyben a (3) bekezdésnek megfelelően azzal egyidejűleg pótoltuk az elmulasztott cselekményt, és keresetünket elektronikus úton ismételten benyújtottuk.

A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ennek ellenére **7.K.27.185/2017/7. sorszámú végzésében (I/7.) igazolási kérelmünket mint alaptalant elutasította**, hivatkozással egyrészt arra, hogy alperesi hatóság jogorvoslatról való tájékoztatása a Ket. rendelkezéseinek megfelelt, másrészt arra, hogy álláspontja szerint nem mulasztottunk határidőt, mert a keresetlevelet a törvényi határidőben – bár a nem megfelelő módon – benyújtottuk, ezért ezen mulasztásunk igazolással nem orvosolható.

Rögzíti továbbá indoklásában a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, hogy az általunk előadottak az önhiba hiányának valószínűsítésére nem alkalmasak.

A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság **7.K.27.185/2017/7. sorszámú végzése ellen** ezt követően **fellebbezést (I/8.)** nyújtottunk be a Pécsi Törvényszékhez, mint másodfokú bírósághoz.

Fellebbezésünkben előadtuk, hogy álláspontunk szerint a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság **7.K.27.185/2017/7. sorszámú végzése** részben jogsértő, részben pedig önmagával is ellentétes állításokat tartalmaz.

A fellebbezéssel támadott végzésben egyrészt megállapította az elsőfokú bíróság, miszerint határnapot nem mulasztottunk, a következő bekezdésben (2. oldal) azonban kifejezetten a keresetlevél nyilvánvaló elkészttségét rögzítette.

Véleményünk szerint, az elsőfokú bíróság önellentmondó állításait is figyelembe véve keresetünket a megfelelő formában 30 napon túl, elkésztetten, határnapot mulasztva nyújtottuk be, ezért annak következményei a Pp. 106.§(1) bekezdése szerint igazolással orvosolhatók voltak.

Igazolási kérelmünket ennek megfelelően a keresetindításra nyitva álló 30 napos határidő elmulasztása miatt nyújtottuk be, az alperesi jogorvoslati kioktatás nem megfelelő voltával az önhiba hiányát kívántuk igazolni.

Nyilvánvaló, hogy az elsőfokon eljáró bíróság az önhiba hiányát is tévesen értékelte.

Az önhiba hiányát nemcsak valószínűsíti, de kétséget kizáróan igazolja az, hogy a határozatot hozó közigazgatási szerv a Ket. 5.§ (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét megszegve nem nyújtott tájékoztatást a kötelezettségünk elmulasztásának jogkövetkezményeiről, ezért nem voltunk tisztában azzal, hogy keresetünk papíralapon történő benyújtás esetén idézés kibocsátása nélkül elutasításra kerül, a mulasztás kizárólag ismételt benyújtással orvosolható, amely azonban a 30 napos határidő után többé nem lehetséges.

Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg továbbá, hogy a közigazgatási szerv tájékoztatása a Ket. által előírtakat tartalmazta, mivel a keresetlevél elektronikus úton történő előterjesztésére vonatkozó rendelkezéseket nem a Ket., hanem a Pp. 340/B.§(2) bekezdése rögzíti.

A bírói állásponttal szemben a polgári perekkel, a közigazgatási a határozatokkal szembeni keresetet a felek nem a bíróságon, hanem az első fokon eljáró közigazgatási szervnél terjeszthetik elő, tehát itt nem a bíróságnak, hanem a közigazgatási szervnek kell biztosítania azt, hogy az ügyfelek a keresetlevélüket elektronikusan is elő tudják terjeszteni. A Pp. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely az elektronikus keresetek közigazgatási szerv általi fogadásának módját, feltételeit szabályozná. Ebből viszont az is következik, hogy az adott közigazgatási szervnél használatos űrlapokat nem az OBH teszi közzé, és nem is az OBH frissíti, módosítja, hanem az adott közigazgatási szerv.

Ennek megfelelően a jogorvoslati jogról való tájékoztatásnak nem az OBH linkjét (www.birosag.hu) kellett volna közölnie, hanem a – mint hosszadalmas utánajárás után kiderült – www.siklos.hu/nyomtatvanyok/36 linket.

A fentiek szerint bizonyított az, hogy a keresetnek a Pp. vonatkozó szabályai szerinti, határidőben történő benyújtására alperes felróható tájékoztatási mulasztása következtében nem volt lehetőségünk. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság a társaságunkra, mint ügyfélre hárította a hatóság jogszabálynak nem megfelelő tájékoztatásának jogkövetkezményeit, amely többek között a tisztességes eljáráshoz való jogunkat is sérti.

Figyelemmel arra, hogy esetünkben a Pp. 106.§(2) bekezdése szerinti – az igazolást kizáró – körülmény nem állt fenn, mulasztásunk következményei az (1) bekezdés szerint igazolással orvosolhatók voltak, és ennek ellenkezőjét az elsőfokon eljáró bíróság jogséértően állapította meg végzésében.

Mindezekre tekintettel kértük, hogy a Pécsi Törvényszék a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.185/2017/7. számú végzését változtassa meg, és igazolási kérelmünknek adjon helyt.

Hosszadalmas, részletes, és mindenre kiterjedő, nem utolsó sorban megalapozott jogi érvelésünk ellenére a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság igazolási kérelmünket elutasító döntését a jelen alkotmányjogi panasz tárgyát képező **1.Kpkf.50.014/2018/3. sorszámú végzésével helybenhagyta (I/9.).**

A Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság rövid indoklásában kifejtette, miszerint „az OBH linkjének bal oldalán lévő mező tartalmazza az e-kapcsolattartás szabályait, e körben az általános tájékoztatót, valamint az egyes ügyfajtákra irányadó részletszabályokat). Utóbbiban szerepel részletes tájékoztató a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére, ahol **feltüntetésre került, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatalok, valamint a járási és kerületi hivatalok által hozott döntésekkel szemben a bírósági felülvizsgálat iránti keresetlevelet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 340/B.§(2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu/client/> oldalon található **IKR rendszer használatával nyújthatják be az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél.****”

„Mindezek alapján helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes részéről a keresetindítási határidőn belül az elektronikus kapcsolattartás elmulasztása felperes önhibájának a következménye, kellő alapossággal eljárva ismeretekkel rendelkezhetett volna a számára fennálló kötelezettségről.”

„A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.”

Álláspontunk szerint a Pécsi Törvényszék 1.Kpkf.50.014/2018/3. sorszámú végzése azon túl, hogy tárgyi tévedéseket tartalmaz, valamint a méltányos elbírálás elvét messzemenően mellőzve jogsértő módon rendelkezik, egyben az Alaptörvény rendelkezéseibe ütközik, alapvető jogainkat sérti.

A Pécsi Törvényszék ténybeli tévedései közül mindenképpen kiemelést érdemel azon állítás, amely szerint kellő alapossággal eljárva a fővárosi és megyei kormányhivatalok, valamint a járási és kerületi hivatalok által hozott döntésekkel szemben a bírósági felülvizsgálat iránti keresetlevelet a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu/client/> oldalon található **IKR rendszer használatával benyújthattuk volna az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél.**”

Ezen állításának maga az eljáró bírói tanács mond ellent, hiszen pontosan megjelöli, hogy az IKR rendszeren keresztül a fővárosi és megyei kormányhivatalok, valamint a járási és kerületi hivatalok által hozott döntésekkel szemben lehet keresetlevelet benyújtani, míg kellő alapossággal eljárva a határozatot hozó bíróság rendelkezhetett volna azon ismeretekkel, miszerint a Siklósi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője nem fővárosi, megyei kormányhivatal, de még csak nem is járási vagy kerületi hivatal.

Ezen tényt igazolja a már hivatkozott, az [REDACTED] mellékelten csatolt (I/6.) segédanyaga, amely szerint:

„Ha a közigazgatási eljárás 2016. júliusa előtt indult, papír alapon is beadhatja (a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti keresetet). Ha nem, akkor az első fokú határozatot hozó szervhez kell elektronikusan benyújtani.

A benyújtás módja két féle lehet, attól függően, hogy a címzett kormányhivatal-e.

Ha nem, akkor az ÁNYK programmal, ha igen, akkor az IKR rendszeren keresztül.

Részletek:

- a. ha az első fokú határozatot hozó szerv **nem kormányhivatal**, akkor a közig. szerv honlapján erre a célra rendszeresített formanyomtatványán kell a keresetet benyújtani. [REDACTED] [REDACTED] köszönhetően a http://www.homoki.net/images/kozig_elektronikus nyomtatvanysablonok K01.pdf címen elérhetőek a közigazgatási űrlapok.

- b. Amennyiben ilyen űrlapot nem talál, érdeklődjön az adott közig. szervnél. Ha a közig szerv mulasztása miatt nincs ilyen nyomtatvány, nyújtsa be a keresetet a bírósághoz, M02, vagy K03 nyomtatványon, melyet közvetlenül a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz lehet címezni, és ahol keresetlevél „K” ügyszám alá iktatása megoldható. A nyomtatványon is jelezni szükséges, hogy valójában nem munkaügyi, ill. közigazgatási perben került előterjesztésre a keresetlevél.
- c. Az M02 sem tökéletes megoldás, de még mindig ez a legkisebb rossz...”

A már hivatkozottak szerint kívánjuk kiemelni, hogy a fenti tájékoztatást nyújtó, az ügyvédi kart az elektronikus eljárások során segítő [REDACTED] [REDACTED] mellékelten csatolt, 19. pontjában foglalt **tájékoztatása** is csak „legkisebb rossz” megoldást tud ajánlani a közigazgatási szervhez történő kereset benyújtásának módjára vonatkozóan.

Külön kiemelendő ide vonatkozóan, hogy az [REDACTED] [REDACTED] help-desk”-je, illetve annak lehetősége a laikus ügyfél számára nem volt ismert, így annak igénybe vétele szóba sem jöhetett.

Tény, hogy a közigazgatási határozatok felülvizsgálata iránti perekben eljáró Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságok előtt ismert az e körben a Pp. 394/I.§ (1) bekezdés a) pontja, valamint ezzel kapcsolatban a Pp. 107.§-ának, valamint 132.§-ának alkalmazhatósága által előállt méltánytalan, egyben a Pp. szigorú értelmezésével és alkalmazásával nem megoldható helyzet. Ezen témakörben éppen pécsi illetőséggel született a jelen beadványunk mellékleteként csatolt, 2017. október 25. napján kelt „**A nem elektronikus úton előterjesztett keresetlevél elutasítása kapcsán felmerülő jogértelmezési problémák a gyakorlatban**” [REDACTED] c. tanulmány (I/10.), amelynek IV. pontja kimerítően elemzi a Pp. vonatkozó rendelkezései alkalmazásának körében felmerülő visszásságokat, amelyek következtében az általános jogalkalmazói gyakorlat álláspontja szerint is ezen esetekben számos tisztázatlan kérdés van, egységes joggyakorlat nincs, és mindez méltánytalanságot eredményez a felek tekintetében.

A fenti problémákról és anomáliákról tudomással bírva, azonban annak ellenére a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.185/2017/7. sorszámú végzésével igazolási kérelmünket elutasította, és ezen döntést a Pécsi Törvényszék 1.Kpkf.50.014/2018/3. számú végzésével helybenhagyta.

A polgári peres eljárásokban irányadó perbeli esélyegyenlőség elve, és a perek tisztességes lefolytatásához való jog érvényesítésének elve mentén a bíróság akkor járt volna el helyesen, ha a kereset elektronikus benyújtása mellett előterjesztett igazolási kérelmünknek a Pp. 107.§-ban foglalt rendelkezéseket nem megszorítóan, hanem az eset összes körülményeit figyelembe véve méltányosan alkalmazva helyt ad, és az ismételten, immár szabályszerűen, elektronikusan benyújtott keresetlevél új számra történő iktatásáról rendelkezik, megnyitva ezzel az önhibáján kívül mulasztó fél előtt a jogérvényesítés lehetőségét.

Tapasztalható, hogy a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az ide csatolt 14.K.27.287/2017/3. számú végzésével (I/11.) ezen alapelveket szem előtt tartva ezt a megoldást alkalmazta.

Az elsőfokú közigazgatási hatóság téves, illetve nem megfelelő tájékoztatása, és az ennek következtében előálló felperesi mulasztás okán sem a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítása, sem pedig igazolási kérelmünk elutasítása nem tekinthető jogszerűnek, egyben az Alaptörvény alább hivatkozott rendelkezéseibe ütközik.

1.) Az Alkotmánybíróság már működése első éveiben elvi élel állapította meg, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a **jogbiztonság**. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára.

Az irányadó alkotmánybírói tétel szerint a jogállamiság elvéből folyó követelmény, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által megállapított működési rendben, a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket.

Tényként állapítható meg, hogy ha a hatósági eljárásban az ügyfél nem kap közérthetően tájékoztatást, és a vonatkozó eljárásrend, illetve jogorvoslati lehetőség csak véletlenszerűen, vagy kutatómunkája eredményeként válik számára világossá és elérhetővé, a jogbiztonság és a tisztességes eljárás követelménye ezen hatósági eljárásban nem érvényesül.

Ellentétes az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozatában deklarált, többször felhívott jogelvvvel is, mely szerint: „A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára.”

Bár a jogelv alapvetően a norma szövegével szemben fogalmazza meg kitételeit, általános érvényű az az alapvető követelmény, hogy a jogszabályok működésüket tekintve is kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára.

Jelen esetben az alperes hatóságot terhelte speciális jogszabályban meghatározott kötelezettsége körében az egyértelmű és világos tájékoztatás nyújtásnak kötelezettsége, melynek sajnos a kibocsátott határozat formailag sem felelt meg.

Különösen hangsúlyossá teszi a jelen esetben a jogorvoslati tájékoztatás pontos, egyértelmű, kiszámítható voltának követelményét az, hogy:

- az ellenérdekű fél hatóság,
- az ellenérdekű fél jogszabályi kötelezettsége a jogorvoslatról, annak helyéről, módjáról, való tájékoztatás,
- a jogorvoslatra jogosult fél jogi képviselő nélkül járt el,
- a nem megfelelő igényérvényesítés jogvesztéssel jár,
- a fél jogérvényesítési igényének elutasítása nyilvánvalóan jelentős érdeksérelemmel, beláthatatlan anyagi következményekkel jár,
- az sem tisztázott, hogy az elsőfokú hatóság a felülvizsgálati kérelem benyújtását megelőzően rendelkezett-e a szükséges elektronikus nyomtatvánnyal (az [REDACTED] által közzétett listában ennek elérhetősége még 2017. októberében sem szerepelt).

2.) Sételmezzük a jelen panasszal támadott végzés tekintetében, hogy a bíróság a társaságunkra, mint ügyfélre hárította a hatóság jogszabálynak nem megfelelő tájékoztatásának jogkövetkezményeit, miután kereseti kérelmünket a hiányos tájékoztatásnak köszönhetően nem a megfelelő formában nyújtottuk be, ez alapján pedig sétült az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésén alapuló jogorvoslatához való jogunk.

Az, hogy társaságunk keresetét nem tudta a Pp. által előírt módon benyújtani, egyértelműen a helytelen kioktatásra vezethető vissza.

Az Alkotmánybíróság döntésében kifejtette, hogy „az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására.”

Tényként állapítható meg, hogy ha a hatósági eljárásban az ügyfél technikai akadályok miatt nincs abban a helyzetben, hogy keresetlevelét a Pp-ben foglaltak szerint terjessze elő, és ezért keresete idézés kibocsátása nélkül elutasításra kerül, és igazolási kérelme körében mindezt, mint az önhiba hiányát az eljáró bíróság nem értékeli, a jogorvoslathoz való jog illuzórikussá válik, igénybe vételének lehetősége a hatóság kioktatásának mikéntjén múlik.

3.) Előadjuk továbbá, hogy a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a fentiek szerint benyújtott igazolási kérelmünket **7.K.27.185/201/7.** sorszámú végzésével elutasította, megállapítva, hogy „az igazolási kérelemmel egyidejűleg benyújtott keresetlevél nyilvánvaló elkésetttségének kimentésére a felperes által előadottak nem alkalmasak, a törvény szerinti és 2016. július 1. napja óta a felperesre kötelezően alkalmazandó elektronikus kapcsolattartás elmulasztása a felperes önhibájának következménye, az általa előadottak mulasztása vétlenségét nem valószínűsítik.”

A Pp. 130. § (1) bekezdése szerint „A bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül [125. § (1) bek.] elutasítja, ha megállapítható, hogy
h) külön jogszabály a keresetindításra határidőt állapít meg, ezt a felperes elmulasztja, és igazolási kérelmet sem terjeszt elő, vagy azt a bíróság elutasítja.”

A fenti ügyben a hivatkozott jogszabályi rendelkezéssel szemben a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7. sorszámú végzésével a keresettel együtt előterjesztett igazolási kérelmünket elutasította (a végzést egyebekben a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a jelen panasszal támadott végzésével helyben is hagyta), azonban elkésett keresetünket nem bírálta el, annak idézés kibocsátása nélküli elutasításáról a Pp. 130.§(1) bekezdésének h) pontja alapján annak ellenére nem hozott végzést, hogy 7. sorszámú végzésében megállapította, hogy a nyilvánvaló késedelmet kimentenünk nem sikerült.

Mindezek miatt a jelen panasszal támadott, másodfokon jogerőre emelkedett, igazolási kérelmünket elutasító végzéssel szemben önmagában a Kúriához annak felülvizsgálata érdekében nem tudtunk fordulni a törvényes határidőn belül, amely jogorvoslathoz való jogunkat sérti.

4.) Előadjuk továbbá, hogy az alapügyben elsőfokon hozott, keresetlevelünket idézés kibocsátása nélkül elutasító végzést helybenhagyó másodfokú döntést – annak 2018. február 12. napján történt meghozatala ellenére az eljáró bíróság – saját mulasztása folytán - csak a mai napon kézbesítette részünkre, ezért ezen végzéssel szemben csak külön alkotmányjogi panaszt tudunk előterjeszteni, tekintettel arra, hogy az ugyanakkor meghozott, jelen panasszal támadott, igazolási kérelmet jogerősen elutasító végzés tekintetében a 60 napos határidő lejár.

A bíróság ezen mulasztása szintén jogorvoslathoz való jogunkat sérti.

Az általunk az előzőekben részletesen előadott pertörténet alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy igazolási kérelmünk elutasítása a kereset benyújtásának módja okán sérti a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményét (Magyarország Alaptörvénye B) cikk); a tisztességes eljáráshoz való alapiogunkat (Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikk); valamint a jogorvoslathoz való alapiogunkat (Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk).

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Pécsi Törvényszék jelen alkotmányjogi panasszal támadott, 1.Kpkf.50.014/2018/3. sorszámu végzése fellebbezésnek nincs helye.

Nyilatkozunk, hogy az ügyben felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt nincs folyamatba, perújítást pedig (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) az ügyben nem kezdeményeztünk.

Utalunk itt ismételtlen arra, hogy a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogellenes mulasztása miatt felülvizsgálati eljárás kezdeményezésére nem is volt lehetőségünk, annak igénybevételétől a bíróság társaságunkat elzárta.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Nyilatkozunk, hogy a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1Kpkf.50.014/2018/3. sorszámu végzését elektronikus úton 2018. február 23. napján vettük kézhez, a jelen alkotmányjogi panaszt tehát a 60 napos törvényi határidőn belül nyújtjuk be.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A jelen ügyben a Siklósi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője, mint elsőfokú hatóság 01-1/960-1/2017. számú határozatában (I/1.) 14.413.500,-Ft összegű telekadó (2012-2016 évekre évi 2.402.250,-Ft telekadó hiány, 2017. évtől 2.402.250,-Ft telekadó) és 25.000,-Ft összegű mulasztási bírság megfizetésére kötelezte társaságunkat a társaság tulajdonában álló S [REDACTED] hrsz-ú ingatlan vonatkozásában.

A Baranya Megyei Kormányhivatal, mint másodfokú hatóság a BAB/12/00648-5/2017. számú (I/2.) határozatával az elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezésünk folytán az első fokú határozatot nagyobb részében helybenhagyta azzal, hogy a megállapított 25.000,-Ft összegű mulasztási bírságot törölte.

A Baranya Megyei Kormányhivatal határozatával szemben – a kivetett telekadó súlyosan aránytalan voltára hivatkozva - a rendelkezésünkre álló 30 napos törvényes határidőn belül a bírósági felülvizsgálati eljárás keretében jogszabálysértésre hivatkozással keresetet (I/3.) terjesztettünk elő a Siklósi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője útján, annak címére és a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz felterjesztést kérve.

Keresetünkben kértük a bíróságtól, hogy a fenti számú másodfokú határozatot az I. fokú határozatra is kiterjedően helyezze hatályon kívül és az eljáró hatóságokat kötelezze új eljárás lefolytatására a Pp. 339.§. (1) bekezdése alapján.

Kértük továbbá, hogy a bíróság a Pp. 155/C. §, valamint a Bszi. 48.§(3) bekezdése alapján a per felfüggesztése mellett kezdeményezze a Kúriának az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára vonatkozó nemperes eljárását, és indítványozza a Siklós Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2016. december 31. napjáig hatályban volt, a határozatban foglalt telekadó alapját képező 27/1995. (XII.22.) önkormányzati rendelete 11.§ (2) bekezdése, valamint a rendelet 2017. január 1. napjától hatályos 11.§ (6) bekezdése törvényellenességének megállapítását, valamint perbeli nem alkalmazhatóságának kimondását.

Fentiekén túl kértük a bíróságot, hogy a keresettel támadott határozat végrehajtásának felfüggesztését rendelje el, figyelemmel arra, hogy a határozat végrehajtása társaságunknak súlyos likviditási problémákat okozna, sőt napi működését lehetetlenítené el a tárgybani határozatban megállapított adó behajtása. Egyértelműen megállapítható, hogy a végrehajtás felfüggesztése az önkormányzati oldalon – az adózói oldallal szemben – károsodást nem okozna, így az összehasonlíthatatlanul kisebb hátránnyal járna annak elmaradásánál.

Az ingatlant a csatolt adásvételi szerződés tanúsága szerint a társaság 2006. szeptember 12. napján vásárolta 6.000.000,-Ft összegű vételárért akként, hogy az azon található felépítmény vételárát szerződő felek 5.000.000,-Ft, míg a tárgybani, művelés alól kivett terület vételárát 1.000.000,-Ft összegben határozták meg.

Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 172.§-a 2011.XI.30-i hatállyal módosította a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Hatv.) 17.§-át, mely rendelkezés folytán adóköteles az önkormányzatok illetékességi területéhez tartozó valamennyi telek, így a törvény hatályát a külterületi ingatlanokra is kiterjesztette.

Társaságunk a 2016. év során – önkormányzati felhívásra - szerzett tudomást arról, hogy Siklós Város Önkormányzata a külterületi telkeket is megadóztatta 2012. január napjától kezdődő hatállyal.

A 2012-2016. években hatályos, Siklós Város Önkormányzata Képviselő-testületének 27/1995 (XII.22.) rendelete a telekadó kapcsán az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

3. TELEKADÓ

11.§ (1) [3] Adóköteles a Siklós Város Önkormányzata illetékességi területén lévő telek. A telekadó alanya a helyi adókról szóló törvényben meghatározott tulajdonos.

(2) Az adó alapja a telek m^2 -ben számított területe, az adó mértéke 150 Ft/ m^2

(3) [4] Mentés a telekadó megfizetése alól az önkormányzat illetékességi területén lévő telek magánszemély tulajdonosa.

A rendelet 11.§ (2) bekezdése a telekadó mértékét egységesen valamennyi telek vonatkozásában 150 Ft/ m^2 összegben határozta meg.

A Hatv. – 2012-2016. években érintett időszakban hatályban lévő - 6.§ c) pontjában foglaltak szerint az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjedt ki, hogy:

„az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan - az e törvényben meghatározott felső határookra, illetőleg a 16. § a) pontjában, a 22. § a) pontjában, a 26. §-ában, a 33. §-ának a) pontjában meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói

árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa”

A Hatv. – 2017. január 01. napjától hatályban lévő - 7.§ g) pontjában foglaltak szerint az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza az, hogy g)²⁷ az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességet és adókedvezményt úgy állapíthatja meg, hogy azok összességükben egyaránt megfeleljenek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének.

Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésében előírja, hogy az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

Az idézett jogszabályhelyek szerint az önkormányzatnak az általa kivetett adó mértékének a meghatározásakor az alábbiakhoz igazodnia kell:

- helyi sajátosságok
- az önkormányzat gazdálkodási követelményei és
- az adóalanyok teherviselő képessége.

A fenti jogszabályhelyeket is vizsgálva mondja ki a BH2013. 165. és a KGD2013.134, valamint Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5038/2015/4. határozata az alábbiakat:

A teherbíró képességhez igazodó közteherviselés Alaptörvény XXX. cikkében megfogalmazott kötelezettsége - az Alkotmánybíróság arányos közteherviseléshez kapcsolódó gyakorlata alapján - többek között magában foglalja az adómérték arányosságát. Jóllehet a (helyi) jogalkotónak nagy a szabadsága abban, hogy milyen módon kötelezi az adóalanyokat a közterhekhez való hozzájárulásra, vagyoni típusú adók esetében azonban az adó mértéke nem vezethet az adó tárgyának elvonásához illetve azzal kapcsolatos aránytalansághoz.

A Hatv. 6. § c) pontja ugyanakkor azt is előírja az önkormányzati jogalkotó számára, hogy „az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan (...)” állapítsa meg. A törvényi szabály lényegét tekintve közvetíti az Alaptörvény adóalanyt védő teherbíró képességére és a közteherviselés arányosságára vonatkozó előírásait.

A Hatv. 6. § c) pontja ugyanakkor azt is előírja az önkormányzati jogalkotó számára, hogy „az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan (...)” állapítsa meg. A törvényi szabály lényegét tekintve közvetíti az Alaptörvény adóalanyt védő teherbíró képességére és a közteherviselés arányosságára vonatkozó előírásait.

A vagyoni típusú helyi adók esetében az adókötelezettség alapját a vagyontárgy és annak értéke jelenti. Az adó mértékének vizsgálatakor az adókötelezettség akkor minősül arányosnak - tesz eleget az Alaptörvény egyenlőségi és teherbíró képességhez kötöttség követelményének -, amennyiben az nem oldódik el számottevően az adóztatott vagyon értékétől.

Azaz az adómérték - az adó tételes jellege ellenére - ne jelentsen súlyos aránytalanságot az adóalany adóztatott vagyonához képest. A helyi önkormányzatnak a telekadó kivetését megelőzően mérlegelnie kell az illetékességi területén található telkek értékét is.

Az Alaptörvényre visszavezetetten az önkormányzat normatív aktussal, jogszabályban, azaz az absztrakció meghatározott szintjén alkotja meg a helyi adófizetés kötelezettségének szabályait, amelynek szempontjait

- az egyéb jogszabályi környezet mellett - a Helyi adó tv. rendelkezései határozzák meg. A Helyi adó tv. 6. § c) pontja alapján az önkormányzat az adókötelezettség szabályainak kialakításakor - egyebek mellett - az adózók teherbíró képességére, a helyi sajátosságokra és az önkormányzat gazdaságpolitikai érdekeinek részeként az önkormányzat gazdálkodási követelményeire is figyelemmel kell lennie. Ezért az önkormányzatnak értékelnie kell az illetékességi területe alá tartozó telkek rendeltetését, azok földrajzi elhelyezkedését, a településre jellemző forgalmi értékeket általában és a településen belüli forgalmi értékekben jelentkező eltéréseket is.

Ebből az a kötelezettség támad, hogy az adó mértékének meghatározásakor köteles az önkormányzat képviselő-testülete mérlegelni a telkek rendeltetését, az értékekben fennálló különbségeket, adott esetben a telkek egyéb, például földrajzi elhelyezkedésében (pl. árterület) fennálló különbségeket. Különös tekintettel fennáll ez a differenciálási kötelezettség a külterületi telkek esetében, hiszen a külterületi ingatlanok jellegüknél, hasznosításuknál és méretbeli jellemzőiknél fogva a nm alapú adómérték számítás eleve aránytalanságot eredményezhet.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa e körben kialakult gyakorlata döntéseiben meghatározta a Helyi adó tv. 6. § c) pontja szerinti, az önkormányzat gazdálkodási követelményeivel és az adózó teherbíró képességével egyenértékű követelménynek minősülő „helyi sajátosságok” tartalmát. Ezek alapján az adómérték meghatározásakor figyelembe veendő szempontok bármelyikének sérelme az önkormányzati rendelet adómértékre vonatkozó rendelkezése jogellenességének megállapítására vezet.

A jelen esetben a 2016. december 31. napjáig hatályban volt 27/1995 (XII.22.) önkormányzati rendelet 11.§ (2) bekezdése a Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. § c), a 2017. január. 01. napjától hatályos volt 27/1995 (XII.22.) önkormányzati rendelet 11.§ (6) bekezdése pedig a Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 7.§(g) pontjába ütközően törvénysértő, és az a jelen ügyben nem alkalmazható, mivel az önkormányzat az adó mértéket a törvényi rendelkezés szerinti szempontok közül csak gazdálkodási követelményeire figyelemmel állapította meg. A keresettel támadott határozatok, valamint az azok alapjául szolgáló önkormányzati rendelet nincs tekintettel az adómérték megállapításakor sem a helyi sajátosságokra (jelen esetben ilyen pl. az ingatlan elhelyezkedése, rendeltetése, forgalmi értékére) és az az adóalanyok teherviselési képességéhez sem igazodik.

A hivatkozott törvénysértő jogszabályi rendelkezések alapján kiadott határozatok ennek következtében pedig jogellenesek.

Siklós Város Önkormányzata adóterhet előíró önkormányzati rendelete a fent idézett jogszabályhelyek által megfogalmazott követelményeket teljes mértékben figyelmen kívül hagyva egységes adóterhet ró ki valamennyi telekingatlan vonatkozásában a Hatv. hatálya alá tartozó adózók terhére.

A fentiek szerint Siklós Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2016. december 31. napjáig hatályban volt, a határozatban foglalt telekadó hiány alapját képező 27/1995. (XII.22.) önkormányzati rendeletének 11.§ (2) bekezdése, valamint a rendelet 2017. január 1. napjától hatályos 11.§(6) bekezdése ellentétes a 2016. december 31. napjáig hatályban volt Hatv. 6. § c) pontjával, valamint a 2017. január 01. napjától hatályos 7.§ g) pontjával, továbbá Magyarország Alaptörvénye XXX. cikke rendelkezéseivel ill. az Alaptörvény 32. cikk. (3) bekezdésbe ütközik.

A fentiek alapján a telekadót megállapító, hivatkozott önkormányzati rendelet magasabb rendű jogszabályba ütközik, ezáltal jogellenes, a keresettel támadott határozatok pedig ezért jogszabálysértők.

Látható, hogy az így kivetett adó összege (150 Ft/év) az évek alatt felemészti az ingatlan értékét, a telekértékhez képest súlyosan aránytalan.

A fentiekben előadottak alapján kértük a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot, hogy felülvizsgálati kérelmünknek adjon helyt.

A közigazgatási hatóság határozatának felülvizsgálati lehetőségét – a bírósághoz fordulás jogát - az 1952. évi III. törvény (Pp.) biztosítja.

Abban az esetben azonban, amennyiben a kereset benyújtásának sikere és lehetősége a perben egyebekben alperesi pozíciót elfoglaló közigazgatási hatóság tájékoztatásától függ, és az eljáró bíróság az ügyfél önhibájaként értékeli a közigazgatási szerv érdekkörében felmerülő tájékoztatási hiányt, illetve elektronikus eljárási akadályt, úgy a közigazgatási hatóság érdekkörében felmerült hiányosság miatt a kötelezett ügyfél a jogorvoslati lehetőségtől, ekként a bírói út igénybe vételétől elzárva marad.

Bár az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására, a jelen esetben ez nem érvényesül, és a jelen panasszal támadott bírósági döntés az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jogunkat sérti.

Az eljáró bíróságnak álláspontunk szerint jelen ügyben azt is mérlegelnie kellett volna, hogy a perbeli, 1.000.000,-Ft összegű forgalmi értékű ingatlanra kivetett 14.000.000,-Ft összegű adóhátralék végrehajtása felfüggesztése iránti, a keresettel egyetemben előterjesztett kérelem ekként nem került elbírálásra.

Amennyiben a bíróság az igazolási kérelemnek helyt ad, a benyújtott felfüggesztés iránti kérelem is elbírálható lett volna, ennek hiányában azonban – társaságunk gazdálkodási adatait is figyelembe véve – a kirótt 14.000.000,-Ft összegű adóhátralék esetleges önkormányzati végrehajtása a társaság gazdálkodása visszafordíthatatlanul ellehetetleníti, és az ekként bekövetkező kárt sem a Kúria, sem pedig az Alkotmánybíróság későbbi – várhatóan társaságunk számára kedvező – döntése nem tudja többé jóvátenni, mivel ezen döntések időpontjára vállalkozásunk már kényszerűen megszűnik.

Jogsérelmünk véleményünk szerint azért is kirívó, mert amíg az eljáró bíróság a jelen panasszal támadott döntésével a kereset érdemi vizsgálatától társaságunkat pusztán egy – rajtunk kívül álló okból bekövetkezett – formai hiba miatt elzárta, addig a jelen ügy tárgyát képező, ugyanolyan tényállású, azonban számottevően kisebb pertárgyértékű ügyben a Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5001/2018/5. számú határozatában a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság indítványára megállapította, hogy a keresetünkben általunk is támadott, Siklós Város Önkormányzat Képviselő-testületének az egyes helyi adókról szóló 27/1995. (XII.22.) számú rendelete 11.§(2) bekezdésének 2016. december 31. napjáig hatályos „az adó mértéke 150,-Ft/m²” rendelkezése törvényellenes, és adott ügyben nem alkalmazható (I/12.).

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A fenti pontokban részletesen kifejtettek alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a panasszal érintett döntést hozó bíróság az Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz való alapjogunk (Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikk); valamint a jogorvoslathoz való alapjogunk (Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk) megsértésével egy olyan hatósági ügyben, ahol a hatósági döntés ránk nézve kötelezettséget állapított meg, a döntés bírósági felülvizsgálata elől társaságunkat, mint kötelezett ügyfelet kirívóan jogellenes és alapjog-sértő döntésével elzárta, amikor a hatóság hiányos tájékoztatásának jogkövetkezményeit társaságunkra, mint ügyfélre hárította.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A jelen panasszal támadott bírósági döntés álláspontunk szerint sérti a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményét (Magyarország Alaptörvénye B) cikk); a tisztességes eljáráshoz való alapjogunkat (Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikk); valamint a jogorvoslathoz való alapjogunkat (Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk).

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

1.) A jogállamiság elvéből folyó követelmény, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a *jog által megállapított működési rendben*, a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket.

Tényként állapítható meg, hogy ha a hatósági eljárásban az ügyfél nem kap közérthetően tájékoztatást, és a vonatkozó eljárásrend, illetve jogorvoslati lehetőség csak véletlenszerűen, vagy kutatómunkája eredményeként válik számára világossá és elérhetővé, a jogbiztonság és a tisztességes eljárás követelménye ezen hatósági eljárásban nem érvényesül.

Ellentétes az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozatában deklarált, többször felhívott jogelvvvel is, mely szerint: „A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára.”

Bár a jogelv alapvetően a norma szövegével szemben fogalmazza meg kitételeit, általános érvényű az az alapelvi szintű követelmény, hogy a jogszabályok működésüket tekintve is kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára.

Jelen esetben az alperes hatóságot terhelte speciális jogszabályban meghatározott kötelezettsége körében az egyértelmű és világos tájékoztatás nyújtásnak kötelezettsége, melynek sajnos a kibocsátott határozat formailag sem felelt meg.

2.) Súlyosbodik a jelen panasszal támadott végzés tekintetében, hogy a bíróság a társaságunkra, mint ügyfélre hárította a hatóság jogszabálynak nem megfelelő tájékoztatásának jogkövetkezményeit, miután kereseti kérelmünket a hiányos tájékoztatásnak köszönhetően nem a megfelelő formában nyújtottuk be, ez alapján pedig sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésén alapuló jogorvoslathoz való jogunk.

Az, hogy társaságunk keresetét nem tudta a Pp. által előírt módon benyújtani, egyértelműen a helytelen kioktatásra vezethető vissza.

A 9/2017. (IV.18.) AB határozat (I/13) az alábbiakat mondta ki:

[17] Az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint megalapozott.

[19] Az indítványozó érvelése alapján azáltal sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésén alapuló jogorvoslathoz való joga, hogy az eljáró bíróság nem észlelte a hatóság téves tájékoztatását Azon oknál fogva, hogy a bíróság kizárólag az indítványozóra terhelte a hatóság tévedését, megfosztotta az Alaptörvényben garantált jogától, hogy érdemi jogorvoslattal éljen a hatósági végzés ellen. Az indítványozó álláspontja szerint döntésével a bíróság figyelmen kívül hagyta azt az elvet, amely szerint „közigazgatási szerv téves jogorvoslati tájékoztatása miatt az ügyfelet joghátrány nem érheti.”

[20] 1.2. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. „Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége” [22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]]. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát.

[21] Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják. A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog - esetleg alapjog - tényleges sérelmének a bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés. A jogorvoslathoz való jog mint alapjog sérelme tehát akként is megvalósulhat, hogy más (alap)jogi sérelem esetleg nem állapítható meg az ügyben. [3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [16]-[17]]

[24] Megállapítható tehát, hogy míg a végzés - bár helyesen jelöli meg a ... szakaszt - tartalmilag jogszerűtlen módon nyújtott az ügyfél részére tájékoztatást

[25] A jogorvoslati jogosultság nem a közigazgatási szerv határozatából, különösen nem az arról való tájékoztatásból fakad, hanem a törvény keletkezteti. Ugyanakkor e tájékoztatási kötelezettséget törvény írja elő [Ket. 72. § (1) bekezdés da) pont].

[26] 1.4. A tájékoztatás jogszerűsége nem függetleníthető a közigazgatási eljárásban kötelezően érvényesülni rendelt több alapelvtől, mint a tisztességes ügyintézéshez való jogtól vagy a tájékoztatáshoz való jogtól. A tájékoztatás, kioktatás célja éppen az olyan ügyféli jogok, mint a jogorvoslathoz való jog gyakorlásának - az eljárási törvényben meghatározott módon történő - elősegítése, másfelől az esetlegesen félrevezető tájékoztatás e jogelvek érvényesülése ellen hathat.

[37] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint tehát jelen ügyben a közigazgatási döntés elleni jogorvoslatnak az igazolási kérelemtől függetlenül ki kellett volna merítenie ténylegesség és a hatékonyság követelményét.

[38] 1.7. A fentiek szerint az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a Kormányhivatal téves jogorvoslati tájékoztatása folytán a ... Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a felülvizsgálati kérelmet ... elutasító végzése elzárta az indítványozót a tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségétől, az alapjogsérelem pedig érdemben befolyásolta a bíróság döntését, ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét idézte elő.

[39] Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség jogkövetkezményeként a ... Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ... számú végzését megsemmisítette.

A hivatkozott döntés kimondja, hogy a közigazgatási szerv téves jogorvoslati tájékoztatásának jogkövetkezményei nem háríthatók az ügyfélre.

Ugyanezen elvi állásfoglalást képviseli a Kúria 7/2010. (XI.8.) KK véleménye (I/14.) a fellebbezési jogról adott téves tájékoztatásról

Nem lehet kérdéses, hogy a jelen ügyben irányadónak kell tekinteni mind a Kúria, mind pedig az Alkotmánybíróság hivatkozott iránymutatását.

3.) Nem hagyható figyelmen kívül azon körülmény sem, hogy a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, valamint a Pécsi Törvényszék a jelen panasszal támadott döntését a Kúria Polgári Kollégiuma tanácselnöki értekezletének 2017. június 7. napján kelt állásfoglalása (I/15.) ismeretében, azonban annak mellőzésével hozta meg, amely szerint:

„A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 132.§(1) bekezdését alkalmazni kell abban az esetben is, ha a bíróság a keresetlevelet a Pp. 394/I.§(1) bekezdés a) pontja alapján utasítja el idézés kibocsátása nélkül. E kérdésben a tanácselnöki értekezlet figyelemmel volt a jogintézmény alapvető céljára, a perrendtartás alapvető tartalmára, továbbá az alkotmányos és emberi jogi megalapozottságú tisztességes eljáráshoz való jog tényleges biztosításának követelményére, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: új Pp.) 178. és 618.§-ára is.”

Amennyiben figyelembe vesszük azt is, hogy a közigazgatási ügyekben 2018. január 01-től használatos, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 49.§-a már egyértelműen rendezi a jelen ügyben is felmerült alapjoggal ellentétes anomáliát, egyértelműen megállapítható, hogy a jelen panasszal támadott döntés az alapjogi elveken túl a jogalkotói szándékkal is ellentétes.

Mellékletek:

- I/1. Siklói Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője 01-1/960-1/2017. számú határozata
- I/2. Baranya Megyei Kormányhivatal BAB/12/00648-5/2017. számú határozata
- I/3. Kereset
- I/4. Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.185/2017/5. sorszámu végzése
- I/5-1. Fellebbezés
- I/5-2. Igazolási kérelem
- I/6. [REDACTED] ékoztatója
- I/7. Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.185/2017/7. sorszámu végzése
- I/8. Fellebbezés
- I/9. Pécsi Törvényszék 1.Kpkf.50.014/2018/3. sorszámu végzése
- I/10. „A nem elektronikus úton előterjesztett keresetlevél elutasítása kapcsán felmerülő jogértelmezési problémák a gyakorlatban” (dr. Pecze Balázs) c. tanulmány
- I/11. Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.27.287/2017/3. számú végzése
- I/12. Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5001/2018/5. számú határozata
- I/13. 9/2017. (IV.18.) AB határozat
- I/14. Kúria 7/2010. (XI.8.) KK véleménye
- I/15. Kúria Polgári Kollégiuma tanácselnöki értekezletének 2017. június 7. napján kelt állásfoglalása
- I/16. Ügyvédi meghatalmazás
- I/17. Adatkezelési nyilatkozat
- I/18. Kérelem